

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izjava vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 10.— Lir, za inozemstvo 15.20 Lir
IZKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

Računi pri poštno čekovnem zavodu:
Ljubljana štev. 10-351

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

UN INCROCIATORE NEMICO COLPITO NEL MEDITERRANEO

Sul fronte cirenaico nessuna attività operativa di rilievo

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 25 marzo il seguente bollettino di guerra n. 662:

Sul fronte cirenaico nessuna attività operativa di rilievo.

Il nemico ha compiuto una incursione su Bengasi. Anche nella zona di Atene, velivoli inglesi hanno lanciato numerose bombe dirompenti e incendiarie; alcune case dei sobborghi sono state lesionate; un cittadino greco ucciso.

Nel Mediterraneo orientale una formazione navale è stata attaccata nel mattino di ieri da nostri aerei siluranti, che hanno sicuramente colpito un incrociatore di medio tonnellaggio.

SOVRAŽNA KRIŽARKA TORPEDIRANA NA SREDOZEMSKEM MORJU

Na cirenaškem bojišču ni bilo nikakih posebnih vojnih operacij

Glavni stan Italijanskih Oboroženih si je objavil 25. marca naslednje 662. vojno poročilo:

Na cirenaškem bojišču ni bilo posebne operative aktivnosti.

Sovražnik je izvršil letalski napad na Bengazi. Tudi na področju Aten so angle-

ski letala odvrgla številne rušilne in zagonitne bombe; nekatere hiše v predmestju so bile poškodovane, en grški državljan pa ubit.

V vzhodnem Sredozemiju so včeraj zjutraj naša torpedna letala napadla sovražni pomorski oddelki in z gotovostjo zadela križarko srednje tonaže.

Nov uspeh torpednih letal

V vzhodnem Sredozemiju je bil razgnan še en angleški konvoj — Sovražna križarka in rušilec zadeta

Z operacijskega področja 26. marca s. Italijanski torpedni letali so v velikim nadvoščenjem z državnim pogromom in veliko izkušenostjo ter samozatajevanjem prispeli v oddočni meri k uspehu v letalski in pomorski bitki na vzhodnem Sredozemskem morju. Čim se je izvedelo, da se je del angleškega konvoja pojavi了解 od Krete in je skušal umakniti se v Aleksandrijo, se je takoj spet dvignila eskadrila treh torpednih letal s podpoveljnikom Muttiom podprvočnikom Mavriem in podprvočnikom Conninem k nanadu. Vreme je bilo zelo neugodno in more vznemirjeno. Zaradi tega je bil razgnez slan. Torpedna letala so žele proti večeru dosegla angleško brodovje, ki je bilo sestavljeno iz križark in rušilcev, ki so pluli z vso naglico. Tor-

pedna letala so izrabila mrak in so nenadno napadla angleške ladje. Kljub temu so se njihove baterije takoj oglašle in zaprile italiane letalom počašči z intenzivnim zapornim ognjem. Letala so vendarle bliščivo napadla Razdelila se si svoje cilje izvedla predvidene operacije in se načelo izgubila iz sovražnega ognja ter se vrnila na svoje oporišče. Tornedo s prvega letala je zadel srednjo križarko v sredini. Tu drugi torpedo je zadel neki večji rušilec. Tretje letalo pa je s svojim torpedom zadelo v drugič že torpedirano križarko. Z letal so točno opazili, kako so torpeda eksplodirala in so se dvignili v zrak silni stebri dima. Angleško topništvo ni zadelo nobenega letala tako da so se vsa tri neškodovana vrnila na svoje oporišče.

Spopad v Sirtskem zalivu

Z operacijskega področja, 26. marca s. v daljsem poročilu o zadnjih zmagi na Sredozemskem morju beleži posebni poročevalci agencije Stefani, da se angleška propaganda včasih izmišlja stvari, ki povzročajo smeh med ljudmi. Londonski radio je n. pr. objavil prav nedolžno, da pri zadnjih letalskih in pomorskih operacijah ob sobote do ponedeljka angleške letalske sile niso imele nobene izgube. Italijanski letali so se kar nasmješali tej ugotovitvi, saj v borbe siblo ni niti poseljeno nobeno angleško letalo. Ko so se Italijanski letali vrnili s svojih napadov, je poročevalce govoril tudi s kapetanom Rigolijem, ki je poveljeval drugi formaciji torpednih letal, ki je napadla sovražni konvoj preteklo nedeljo. Njeni naloga je bila posebno težavna. Italijanske vojne ladje so se v Sirtskem zalivu že pravljivale, da napadejo sovražnika. Italijanska eskadrila je bila sestavljena iz 6 letal. Vreme je bilo izredno neugodno in vihar na morju je dosegel vrhunc. Od juge je pihal močan veter z brzino po 50 do 100 km na uro. Megla je bila gosta in

ponekod zlepja ničesar ni bilo videti. Ko se je oglasilo protiletalsko topništvo, so se letata razšla. Vsako izmed njih si je izbralo svoj cilj. Nikjer ni bilo opaziti nobenega sovražnega letala. Na ta pa ni bilo časa mnogo misli, ker so se pred letali že pojavile sovražne ladje. Neki parnik je plul nekoliko ločen od drugih. Sledili sta mu dve bojni letali, ki sta tako pričeli s strojnimi obreljevitvami poveljniško letalo. Kapetan Rigoli se je spustil s svojim letalom: nizko nad morje in se nagnil blizu parniku. Sovražnik je takoj zavil letalo v umetno meglo, med tem pa nadaljeval s silnim zapornim ognjem. Bilo pa je že prekasno. Torpedo je zadel svoj cilj. Z ladje se je dvignil velik stebri dima. Ladja se je močno nagnila na stran. Ves napad je trajal le 4 minute. Poveljnik ni mogel med tem ugotoviti, kako so se končale operacije drugih torpednih letal, ker mu je megla zastirala razgled. Kakor so pa pozneje potrčali drugi letali, so pri svojih napadih dosegli prav tako pomembne uspehe.

Sredozemsko morje je zaprto za vso angleško plovbo

Nemški listi o popolni kontroli sovražne plovbe v Sredozemlju po italijanskem letalstvu in brodovju

Monakovo, 26. marca s. Nemški tisk še nadalje razpravlja o velikem uspehu, ki sta ga dosegla Italijansko letalstvo in vojno brodovje v borbi proti angleškemu konvoju, ki je poskušal dosegeti Malto.

V Angliji, beleži »Völkischer Beobachter«, vedno bolj naravnega skrb zaradi kritičnega položaja na Sredozemskem morju, ki je nastal sprito novih smrtnih udarcev, prizadejanj angleškemu konvoju, ki je bil namenjen na Malto. Angleško poveljništvo je bilo prisiljeno poslati na Malto nove vojne potrebuščine, ker so osne letalske sile ob svojih neprestanih letalskih napadih prizadela otoku velike izgube in izčrpale tudi njegove zaloge streliva in drugih potrebuščin. Toda angleško poveljništvo je zaman tvegal vrsto svojih ladij, da bi prodile do Malte. Nasprotno je moral zelo dragi plačati ta svoj državni poskus, ki se je končal skoraj s pravo katastrofo. Casi, ko je bilo Sredozemsko morje morje, po katerem so angleške ladje lahko mirno plule, se ne vrnejo več, odkar je Italija stola v vojno. Sprito neprestanega operativnega delovanja osnega letalstva je postal to morje za angleški imperij področje, na katerem se njegove sile pocasti, a tem bolj gotovo izcrpavajo. Vsaka večja operacija, ki jo poskuša angleško brodovje izvesti na tem morju, povzroča Angležem samo nove izgube in maje njihov pomorski položaj.

Spoznanje v Londonu

Rim, 26. marca s. Angleška polislužbena agencija beleži v svojem komentarju o zadnjih vojnih dogodkih na Sredozemskem morju, da povzročajo oborožene sile osi, ki so razmeščene na Siciliji, na Kreti in v Libiji, redno velike težave pomorskim zvezam z Malto. Pooblaščeni krog v Londonu pravijo, da je postala plovba konvojev po Sredozemskem morju izredno nevarna. Izguba Bengazija in letališča okrog tega mesta, pravi Ruter, ne dopušča, da bi se rušilci uporabljali za zaščito konvojev, ki plujejo proti Malti.

Še en napad

Z operacijskega področja, 26. marca s. Posebni poročevalci agencije Stefani beleži, da so bili ostanki angleškega konvoja, ki so se vratali v Aleksandrijo, tik pred tem svojim oporiščem še enkrat napadeni od dveh Italijanskih torpednih letal. Položaj je bil za italijanska letala tem težji, ker bi bila lahko naletela na sovražne lovece. Sovražno brodovje je bilo se stavljeno iz večjega števila rušilcev, ki so jim sledile tri srednje velike križarke. Prvo letalo je napadlo križarko, ki je plula na levu strani, drugo pa celino križarko. Torpedo s prvega letala je dejansko zadel ladjo, ki se je močno nagnila na stran in zaokrenila ter ustavila. Sprito silnega zapornega ognja, iz katerega se je bilo treba nagniti, ni bilo mogoče doognati, ali je tudi drugo torpedno letalo s svojim torpedom zadelo napadeno ladjo. Letali so opazili, da je bila celina križarka po napadu zastrta z gostima oblakom dima.

Računi pri poštno čekovnem zavodu:
Ljubljana štev. 10-351

Nemško vojno poročilo

Izjavljenci sovjetki napadi — Na polotoku Kerču in v doneškem področju je imel sovražnik hude izgube

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 25. marca. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo naslednje poročilo:

Na polotoku Kerču so bili odbiti ponovni napadi močnejših sovražnikov sil. Na doneškem področju so se razbili neprestani močni sovražnikov napadi ob rambi nemških in rumunskih čet na fronti vzhodno od Harkova. Na polotoku Kerču je imel načrti protiletalsko in mornariško topništvo sestrelili dva angleška bombnika.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 27. marca s. Finsko vrhovno poveljništvo je snoči objavilo v svojem službenem vojnem poročalu, da so finske letalske sile ponosni na sredo bombardirale zbirališča sovjetskih čet na Aunuški ožini.

Mnogi vojaški je bilo razdejanih. Na srednjem odseku fronta bojišča v vzhodni Kareliji je finsko topništvo v treh valovih z velikim uspeškom bombardiralo neki sovjetski oskrbovalni vozec. Na krepnem ni bilo nikakih podrobnih dogodkov.

Zmagovit nastop italijanskih lovcev

Z vzhodnega bojišča, 26. marca s. Pretekli otroki so se letalske sile italijanskega ekspedicijskega zbor na vzhodnem bojišču znova hudo, a uspešno spopadle z sovražnimi letali. Skupina italijanskih lovcev je v premoženju nečetnih sovjetskih sil.

Odsek lovskih letal italijanskega ekspedicijskega zbor se je na vzhodni fronti posebno odlikoval kot zaščitno spremstvo nemških letal. 20. oklopna divizija je v vzhodenskih hudičih napadnih bojih na vzhodu odbila 140 napadov sovražnika, ki je bil delno v premoženju in ki so ga podprtih oklopnih vozov. I hudiči krvavimi izgubili za nasprotnika in je pri tem uničila 65 oklopnih letal.

V severni Afriki neznačno obojestransko delovanje izvidniških oddelkov.

Ladijski cilji v pristanišču La Vallette na Malti so bili uspešno bombardirani v teklu dneva v zaporednih napadih. Pri tem je bila neka križarka z bombo zadeta v sredino, medtem ko je bila druge bombardirale letala nizko nad zemljo, tako da so bila taktično v neugodnejšem položaju, so italijanski lovci odločno napadli sovražnika in že pri prvem spopadu sestrelili tri sovražne aparate. Četrto sovjetsko letalo je bilo hudo poskodovano in ga je verjetno doletela enaka usoda, kakor prve tri. Ostali trije sovjetski aparati so se umaknili iz borbe. Italijanska in nemška letala so nato nemoteno nadaljevala svoj polet in dovršila svojo nalogu.

Sovjetske letalske izgube

Berlin, 26. marca s. Po doslej zbranih podatkih so nemški lovci v torki sestrelili 27 sovjetskih letal. V času od 24. marca dalje so sovjetske letalske sile izgubile 845 aparativ. Od teh je bilo sestreljenih 642 v letalskih sponadnih Nemške letalske sile so v tem času izgubile 73 letal. V istem času je bilo uničenih 686 sovjetskih tankov,

SOS-klici iz Moskve

Če se London in Washington končno ne bosta zganila, je vse izgubljeno

Rim, 26. marca s. Poslanik Majski je izkoristil svečanost, v okviru katere je izročil Ljéninov red štirim angleškim letalcem in je glede na bližnjo pomlad naravnost alarmiral svoje poslušalce. Po klicu Litvinova na pomoč je pričel sedaj tudi Majski v smislu Stalinovi naredi klicati zaveznike na pomoč. Izjavil je, da morajo zavezniki v borbo vse, kar imamo, drugače bo prepozno. Zavezniki generalni štabi, je Majski dejal, ne smajo misliti na let. 1943. Zavedati se morajo da se bo usoda vojne odločila to leto. Če zavezniki ne zmagajo leta 1942, ne bodo zmagali nikoli več. Majski je ob zaključku svojega govora rotil

London in Washington, naj v bližnji pomlad in poleti napo vse svoje sile. Vržimo v borbo vse, kar imamo, to je bilo geslo sovjetskega poslanika, ki je očitno prepričan, da bo dosežen uspeh, ali pa se bo vere pošrušilo.

V krogu trojneg paktu vidijo v gorovu poslanika Majskoga znamenje dramatičnega položaja, v katerem se je znašla Rusija, čim se je izjavila njena krvava zimska ofenziva. Kremelj se je znašel na pragu tragedije v Stalin sodi, da bo poletje pomnilo propast angleško - ruske - severnoameriške zvez, če ji ne uspe docela spremeniti položaja.

Moskva v pričakovanju nove ofenzive

Stockholm, 26. marca s. Svedski listi objavljajo v poročilih iz Moskve, da se tam mrzljivo pripravljajo na obrambo. V industrijskih podjetjih so moške že skoraj docela na domestile žene in otroci, ki delajo včasih preko svojih moči. Na desetisoč žena je tudi dan in noč zaposlenih pri gradnji strelskih jarkov, zakenišč in drugih utrd v mestu in okolici. Delo se tu spriča snežnih vharjev in silnega mraza ne ustavlja. Moskva se tako spreminja v ogromno trdnjava. Kar se tiče

protiletalskih zaklonišč, je prebilalstvo v glavnem prisiljeno zatekti se v železniške predore. Oskrba Moskve je postala v zadnjem času posebno težavna. Mnogo živil ni več dobiti zaradi prometnih ovir. Tudi pogonskih sredstev primanjkuje. Za ogrevanje svojih prostorov uporabljajo že les iz gozdov v neposredni bližini mesta. Sovjetske oblasti so morale v mnogih primerih intervenerati proti izkoriscenjem in špekulantom, ki jih streljajo kar na javnih trgih.

Minister dr. Göbbels o položaju

Anglija se z velikimi koraki približuje svoji neizbežni katastrofi

Berlin, 26. marca s. V svojem govoru načelništvo socialističnemu pravkam v berlinskem okrožju je nemški propagandni minister dr. Göbbels polemiziral tudi s sovražnikom, da ne propazijo in je priporabljal, da so se vse nadale in užije nasprotnikov postopno zrušile sprito zelenle vojne nemškega naroda, vojaških vrhnjih njegove vojske in njegovih zaveznikov, tako da na vzhodni, kakor tudi na jugozahodni fronti sedanje vojne. Tudi v Severni Afriki, je minister naglasil, da je italijansko in nemško poveljstvo s svojimi pogumimi italijanskimi in nemškimi četami, ki se bore ena ob drugi, porazilo in pogno Angloje v beg. Govornik je natopil oporoziti na intervencijo Japonske v vojni ob strani Italije in Nemčije ter na velike uspehe, ki so jih japonske sile dosegale na Pacifiku, tako da so sedaj že na vratih Avstralije in Indije. Nazadnje je podal sliko velike politične in vojaške krize, v kateri se je znašla Anglija, ki se je docela v

Ali poznate delo dispanzerja profesorja Calmettea?

Tako se imenuje ljubljanski protituberkozni dispanzer — Lani je bilo 12.836 zdravniških preiskav

Ljubljana, 25. marca

Ta zdavnatvena ustanova je ena najbolj znanih pri nas, kar je razumljivo, saj v nji iščejo pomoci izredno številni pripadniki skoraj vseh plasti preživljavstva, a največ je seveda revnejših. Težko bi našli ordinacijo skoraj v Ljubljani, kjer se zbirajo več pacientov in tukaj imajo zdravnik včetve del. Protituberkozni dispanzerji so postali prisotni na vsem svetu in prej kakor pri kateri koli drugi zdravstveno socialni ustanovi so jih priznali, kako zelo so potreben. Zato so se takoj obratili z upravnim na nje, promet je pa se narašča; od leta do leta in se vedno narašča. Zato ni treba več naglašati in ne dokazovati, da so protituberkozni dispanzerji neobhodno potrebeni v boju proti jetiki in da dajejo poznamo drugega primernejšega načina za zdravljenje te nevarne bolezni. S tem ni rečeno, da sanatorijsko zdravljenje izgubi svoj rok in ter da ga lahko pogremo, ker je že izpopolnjeno organizacijsko omrežje protituberkoznih dispanzerjev, naglašati pa moramo, da bi bil boj proti jetiki neprincipi in neuspešen, če bi imeli le bolnice in sanatorije, ne pa tudi dispanzerje.

Število preiskav lani naraslo

Število preiskav je naraslo tudi lani. Se posebej se je lani izkazalo, kako pomembno delo opravlja ljubljanski protituberkozni dispanzer prof. Calmette in vse priznanje zaslužuje socialno zdravstvene dejavnosti, ki so si prizadevali, da je ustavljeno lahko delovanje v vsem obsegu v vseh mesecih. Posebno pomembno ter potrebno je bilo to, ko so se vračali bolniki iz zdravilišč in ki so potem bili potrebeni ponovno v dispanzer. Dispanzer jih je prevzel v preventivno in delno tudi v kurativno oskrbo, že zaradi tega je delo dispanzerja se naraslo. Tako je bilo lani vseh preiskav 12.836 ali nad 3.000 več kakor predianškim. Rentgenski pregled je bilo 6306, med tem ko jih je bilo predianškim samo 4701. Precej je bilo tudi opravljenega laboratorijskega dela, ki je služilo diagnostiki.

Zaščita pred obolenji

Kakor vse so tudi lani posvečali največ pozornosti bolnikom z odprtih pljučnih tuberkuloz. Dispanzer je izrazita socialna zdravstvena ustanova, ki deluje predvsem z namenom, da zaščiti ožjo in širšo okolico bolnikov pred okužbami. To je težka naloga, ki je tem težje izpolnit v evropskih državah s temnimi stanovanji. To se pravi, da je delo dispanzerja, da je odstranjevanje bolnika, takar si prizadeva, ne le, da bi bili čim bolj izpolnjeni pogoji za njegovo ozdravljenje temveč tudi, da bi bila varna bolnišnica. Lani so odkrili sorazmerno mnoge bolnike z odprtih tuberkulozo, 60. med tem so jih predianškim le 38. Bolniki z odprtih pljučnih tuberkulozo so bili pod na strožjim nadzorstvom dispanzerja. To je pa treba seveda razumeti tako, da jih je dispanzer nadziral, kolikor je to sploh mogoče ustanoviti takšnega značaja, zlasti še glede na skromna sredstva in malo stvari osebja. Bolniki z odprtih pljučnih tuberkulozo so bili pogost na pregledu, tako da je bilo samo zaradi njih 27 pregledov.

Sistematični pregled mladine

Posebno pomembno nalogu opravlja dispanzer že zaradi tega, ker sistematično pregleduje na njem šolsko mladino. Tako je mladina stalno pod zdravniškim nadzorstvom, ki tukaj ugotove, če kdo med njimi bo zajeti ter ukrepi vse potrebno za zdravljenje. Da bi bilo zdravstveno nadzorstvo nad šolsko mladino popolnje, so tudi potrebi sistematični, stalni pregledi učnih mod. Tako so bili lani na pregledih tudi učenci in profesorji. Preiskovali so tudi dijake gospodinje, kar je nedvomno potrebo. Tako se zdravstveno na učernost nad mladino čedalje bolj izpopolnjuje. Zdravniški pregledi šolske mladine zahtevajo se vse izredno mnogo dela. V dispanzerju se pa dobro zavzema, kako pomembno je to celo zato pa tudi skrb, da je organizirano dobro, ne površno. V ta namen je bila ustanovljena pri šolski politični, pomočni oddelki protituberkoznega dispanzerja. Dispanzer ima namreč zelo resne prostore, ki so lahko nekoliko ustrezali sami v začetku, ko se na bilo toliko rednega dela in še posebnih nalog. V svojih resnih prostorih dispanzer ne more uvajati sistematičnih, odnosno periodičnih preiskav.

Delo na terenu

Delo na terenu je prav za prav morali imenovati delovanje zaščitnih dispanzerjev, ki izsledujejo bolnike, ih obiskujejo na domovih, proučujejo socialne razmere, iščejo podpore, preverjajo za rovine, bolne in poučujejo nevedne, jim delo pri pomoci in zdravljaju je itd. Ljubljanski dispanzer je z posloval lani pri tem delu dve sestri, ki sta bili zaposleni tudi v samem dispanzerju. Marsikdo najbrž ne ve, da zaščitne sestre isčeta denarnina sredstva za socialno zdravstveno delo, da podpirajo posamezno posebno revnih bolnikov in za nakupovanje zdravstvenih pripomočkov, pri posameznih podjetjih bogatejših zasebnikov in raznih ustanovah. Za svoje redno delovanje ima sicer dispanzer redna, vnaprej določena sredstva, toda potrebovali bi še mnogo denarja za socialno pomoč bolnikom, na katere prav tako potrebovati kakor medicinsko. Zaščitne sestre opravijo v tem pogledu mnogo tihega dela. Lani sta dispanzerski sestri napravili 446 obiskov pri bolnikih, vinočno v hišah revnejših prebivalcev in razen tega sta posredovali v 193 primere za socialno pomoč pacientov, ki so bili pod zaščito dispanzerja.

Zaščita otrok

Pogosto imajo prav družine s številnimi otroki v njej sredi jetičnega bolnika. Revnejše družine ne morejo osamiti bolnika tako, da bi ne bi bilo ogroženo zdravje otrok. Dispanzer si je še posebno prizadeval, da bi bili zaščiteni pred okužbo, stroj v revnih življanjih, kjer je bil jetični bolnik. To ni takšno, ker je treba otroke na vladno poslati v ta avonjavni zavod, saj se ne najdejo na bolnišnicu ali bolnišnico, zato so vseči tukajnih primerih skušali izvesti najstrožjo osamitev otrok od obolenih odraslih.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.00, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

KINO MATICA • TELEFON 22-81

Prekrasen pravljčen film — najlepša zabava in umetniški užitek za staro in mlado

Pepelka

Roberto Villa — Silvana Jachino — Paolo Stoppa, ital.

KINO UNION • TELEFON 22-21

Mlada ljubezen

Pesem lepega studentovskega življenja

Vanna Vangi, Sovetta Vondi

KINO SLOGA • TELEFON 27-30

Družni spored!

POROČNO POTOVANJE

Cecilia Parker, Erik Linden

PONAREJEVACI

James Newill

Radi velike dolžine obet filmov, popoldanska predstava točno ob 16.30

ki naj jih prebivalstvo v največji meri uporablja za odmetavanje drobnih odpadkov. Naposlедki pa moramo opozoriti, da tudi Kr. kvestura smatra predpise cestno policijsko reda o snagi za silno važne ter z vso strogozrostjo zasleduje krive.

—lj Se vedno mrza jutra, včeraj smo lahko uživali najbrž najlepši dan in pogledalo je, kakor pravijo, res skozi veliko okno, kajti nebo je bilo brez oblaka od jutra do včerja. Popoldne je bilo v zatišju že vprav vrčev. Vendar je še pihala burja. Jutro je ostalo tudi čez noč, zato je proti jutru začelo zopet zmrzavati. Slana pa dani bila tako močna kakor včeraj. Tudi danes se nam obeta krasno vreme ves dan in zdaj se, da bo se topleje kakor včeraj.

—lj Za mestne revete je g. Ing. Adolf Duklč podaril 500 L namesto venca na grob pok. Josipa Jermola; člani odborov Avtokluba Ljubljanske pokrajine so zbrali 1500 L za mestne revete v spomin na svojega predsednika g. Avgusta Praprotnika; uradništvo podjetja Ing. Josipa Dedečka je nakazalo 300 L v počasjenje pok. ge. matere Ing. Dedečke; namesto cvetja na grob pok. g. Slavka Kolarja so pa podarili g. Tomo Vojnovič s Trstaške ulice 500 L, g. Franc Miklčič s Slovenske ul. 5 tudi iz tega namena 100 L, iz enakega namena sta pa na kazališču 200 L tudi družini Matičič iz Laz pri Raketu; v počasjenje pok. ge. Ane Klejn, vdove po okrajnem glavarju, je pa podarila g. Mici Perdan 100 L. Mestno površtvstvo izreklo vsem dobrotnikom najteplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih. Počastite rajne z dobrimi deli!

—lj Drž. učiteljska šola v Ljubljani, Ravnateljstvo učiteljske šole sporča svojim učencem in učenkam, da bo zavod podelil z nadaljevanjem pouka že pred velikonočnimi počitnicami. Najprvo bodo duhovne vaje, začetek teh je ta petek dne 27. marca ob 15. (ob 3. pop.) v marljanski kapeli. Pouk se bo vršil v popoldanskih urah; začetek v ponedeljek dne 30. marca deloma v učničnicah III. drž. realne gimnazije za I., IV. in V. letnik, deloma v učničnicah bežigradske ljudske šole za II. in III. letnik. Podrobna navodila so objavljena v veči učiteljske šole. — Ravnateljstvo.

— Smrt znanega impresarija. V Trstu je preminil po vseh evropskih velemeštih znani organizator gledaliških, koncertnih in cirkiških nastopov Paolo Valentini, star 62 let. Med drugimi je svojčas spretno pravil plesne večere svetovno znane Josipine Baker.

— Zastopniki španske industrije so prispevali v Milano, kjer si bodo ogledali tehnične naprave v največjih milanskih ter okoliških industrijskih obratih. Posetili bodo tudi tvornice drugih italijanskih sredisti.

— Živ zgoraj! V ulici Palermo je ogenj, ki je nastal pri mešanju lahko vnetljivih tekočin, zajel lastnika podjetja za čiščenje podov Jakoba Tassona. Preden si je mogel pomagati na prostu, je omahnjal na tla in zgoraj. Našli so ga vsega zgoljenega. Kako je ogenj nastal, je bil točno pojasnjeno. Skoda zaradi požara je okoli 100.000 lir.

— Nesreča. Včeraj so prepeljali v ljubljansko bolnico tri ponesrečence. Milena Lakner, 14 letna dijakinja iz Most. Je tekla po stopnicah, padla in si zlomila desno nogo. — Fr. Kovačič, 8 letni sin delavca iz Kamne gorice (ulica v Dravljah), se je igral s sekiro ter se pri tem uskal v levico. — Anton Zupančič, 40 letni posestnik iz St. Vida pri Štični, je doma obdeloval kamen. Drobec kamna mu je odletel v oko ter ga ranil tako nevarno, da se zdaj zdravnik v bolnici trudijo, kako bi rešili oko.

— RAZSTRESEN SODNIK

Silno razmišljen sodnik v Ameriki naj bi bil poročil mlado čvajico. Civilni obred poroke se začne.

»Hočete tegu gospoda za možat?« je sodnik strogo resno vprašal nevesto.

Nevesta je s poudarkom priklimala. »No, se je zdaj sodnik obrnil proti ženini. »Kaj pa boste v navedli v svoj zagon?«

— PRISKLEDNIK

— Ali hočete jutri pri meni južinati?

— Hvala lepa, res sem vam hvaleval za ljubeznavost. A če dovolite... se ljubše mi bi bilo, da bi me povabili za pojutrišnjem.

— Kdo pa vas je za danes povabil:

— Vaša žena.

Iz Ljubljane

—lj Opozorilo. Opozorjam vse vpisane v Odsek za Delavce ženske fašistične stranke, da ta stranka razpolaga brezplačno s semenj raznih vrst, za lastnike vrtov, ki dobre semena v vseh dneh od 9. do 13. ure in od 16. do 19. in sicer v uradni fašistične stranke, Erjavčeva ulica 11. Delavke, ki bodo prejеле semena tekmo 15. aprila, se bodo lahko udeležile velike nagradne tekme, katero bo otvoril ta Odsek za najlepše obdelane vrtove ter za največje izkorisnitve zemlje, namenjeno v to svrhu.

—lj Odmetavanje smeti in raznih odpadkov kar na cesto ali na njeni najbližji okolici se je tako razpaso, da je mestno površtvstvo prisiljeno proti tej grdi razvaditi nastopiti z vso strogostjo. Posebne graje so pa vredni vsi tisti zanknevi, ki sicer odvajajo smeti in odpadke v bližnje jame, toda namesto, da bi stresli smeti v jamo, jih stresajo kar na cesto tako, da je n. pr. Vilharjeva cesta že kar zastavljena s kipi raznih ogrokov. Jame, kamor se morajo vživati smeti in odpadki v sežganem stanju, so gramoznica ob Vilharjevi cesti, prav tako pa tudi gramoznica v Šiški in Mostah ter na ljubljanskem polju, katerih lastniki dovoljno zaspajajo. Opozorjam torej vse, ki raztresajo smeti in odkladajo po cestah in ob to namejenjih jama, naj se pripravijo na stroge kazni. Mesto Ljubljana ob nekdaj slovi po svoji snažnosti, toda naše mesto bo izgubilo to svoje dobre ime, če prebivalstvo ne bo upoštevalo neprestanih opozoril, saj se morajo vendar po mestu razpasti najležljive bolezni, ker so prav nesnažni in odvratni organični odpadki pravga gnezda najležljivih bolezni. Mestno cestno nadzorstvo bo spet postavilo po cestah koške za smeti,

—lj Organizacija hrvatske vojske. Poglavljenik dr. Pavelič je izdal uredbo, po kateri se deli hrvatska oborožena sila v domobranski in ustaska milicijo. Vojska in domobranstvo obsega oborožene sile na kopnem, na morju in v zraku. Sestavni del vojske je orožništvo, ki bodo zanj izdani posebni službeni predpisi. Tudi ustaska milicija bo organizirana s posebnimi določbami. Pripravnost v hrvatski vojski je častna služba, ki imajo do nje pravico in splošno dolžnost samo hrvatski državljani. Naloga hrvatskih oboroženih sil je zaščita vsega državnega ozemlja, obramba proti zunanjemu in notranjem sovražniku ter vzdrževanje javnega reda in miru. Službeni jezik je hrvatski. Izvzete so samo čete posebnih narodnih skupin. Vojaška obveznost za vse znanstvene in tehnične konferenčne sekcijske ter začetek leta 1944. Aktivna vojaška služba traja dve leti. Predvidno so trije razred obveznikov.

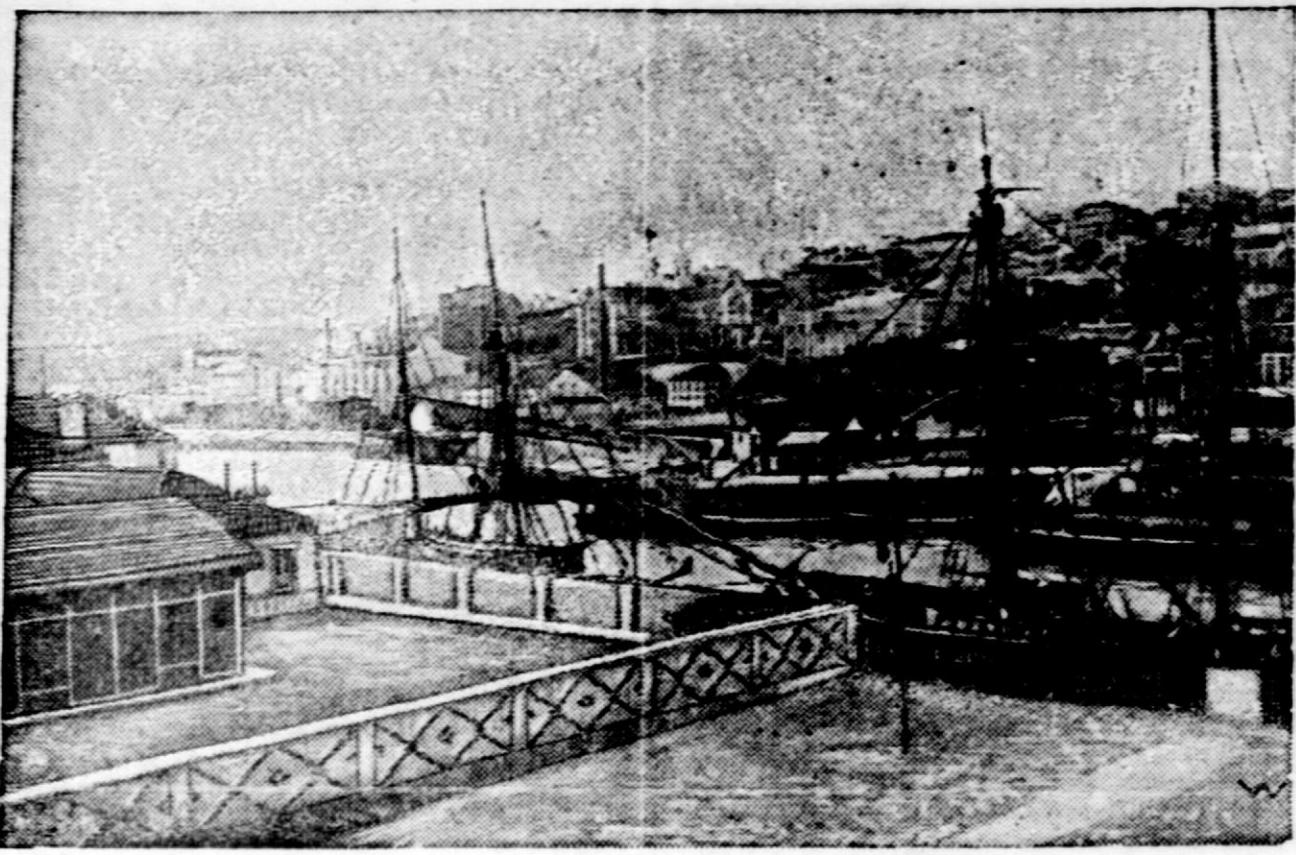
— Osuševanje Mačeve Mačva je same po sebi sicer rodovitno ozemlje, toda Sava počasi prestope bregove v povroči veliko škodo. Ze dolgo se je pripravljala osuševanja tega ozemlja in nekaj dela je bilo že storjenega. Zdaj so bila dela obnovljena. Osušili bodo 36 ha zemlje.

— Zaprtega Hitlerjeve mladine v Zagrebu. V nedeljo so imeli tudi na hrvatskem kakov po vsej Nemčiji zaprtega Hitlerjeve mladine. Svetanost je bila v dvorani Glasbene akademije v Zagrebu. Prisostvovali so ji nemški послani Sigfried Kasche s svojim štabom, vojaški položaj Zagreba, deželnih skupinskih vodja s političnimi vodstvimi, hrvatski prosvetni ministri, prof. Ratković ter zastopniki hrvatsko-nemške mladinske zveze. Deželnih skupinskih vodja Empting je načrtoval z vso veljavnostjo prepovalo pravstvo trgovine s perutnino. Pravico nakupa in prodaje perutnine ima samo gospodarska zadružna za perutnino. Ta ukrep je bil potreben, da se zaščiti reja perutnino.

— Italijanski škofje o potrebi discipliniranja dobesedno smeti. Mantovado škof je napisal na duhovščino svoje škofije pismo, v katerem pravi: Sedaj se nedvomno odločite usoda naša Italija. Razen duhovnega sodelovanja zahteva sedanja dobe tudi družbeno sodelovanje: sodelovanje v dopravljanju življenja. Vladna ugotavlja rigorozno in objektivno položaj glede prehrane in zahtevne omemljivosti, ki vodi do zmagi. To omejuje, ki nam jih načaga velikanski spopad. moramo sprejeti ne samo z logično in resno discipliniranostjo, temveč tudi z svršenimi mislimi. Dolžnost svečenikov in šupnikov misli, da zastavijo v eventualnih stikih z ljudstvom svojo avtoritarno besedo, da se zadrži.</

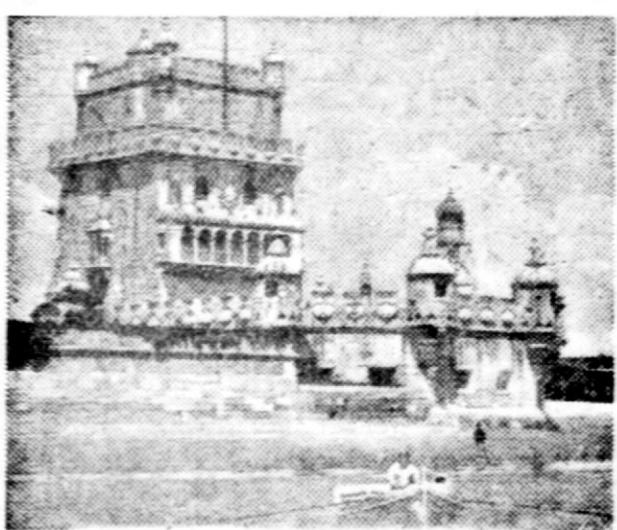
V mirnem kotičku Evrope

Tudi Portugalska čuti posledice vojne — Pomanjkanje premoga in bencina — Kam so šli prašči in sardine?

Pogled na Lisabon z morja

Noben pameten človek ne bo tajil, da je gospodarstvo v martsicem odvisno od vremena. Ni treba torej izgubljati besed o tem, da vplivajo letni časi na gospodarstvo. To velja seveda tudi za Portugalsko. Toda letosna ostra zima je bila na skrajnem zapadnem robu Evrope tako, da jo je treba omeniti že iz čisto klimatičnih razlogov.

Betlehemske stolp v Lisaboni

Bila je zares huda in povsem neportugalska, zlasti po takoj lepi jeseni ko so bili tja do božiča samo štirje dnevi brez sonca. Potem je pa pritisnil strupen mraz. Nič čudnega, če je zapadlo v sosedni Španiji nad 1 metro snega. Taka zima mora imeti

tudi svoje posledice. Celo na portugalski obali je poskušalo snežiti. Mar je zalivski tok odpovedal svojo službo?

Kaj pa gospodarstvo? Človek bi mislil, da bo v taki zimi evla trgovina s kurirom, posebno s premogom. Zakaj tudi ne? Toda premoga primanjuje in zato ga tudi prodajati ni mogoče. Celo na Portugalskem, kjer se sicer mraza ijdjem ni treba batiti, so letos močno občutili pomanjkanje premoga. Kriva je bila na eni strani ostra zima, na drugi pa vojna z blokado kot svoje neprijetno posledico. Vsa podjetja na Portugalskem so čutila posledice pomanjkanja premoga, ki se je dobil proti koncu zime samo še na črni borzi, seveda za drag denar. Če bi imeli v srednjem Evropi tako močno podnebje, kakor ga ima Portugalska, bi se bili ljudje že davno oddolili za električno kuriarjo. Na Portugalskem pa to ne gre tako enostavno ker je tam elektrika v goedenjstvu in lukšu.

Kjer nima električnega toka, se morajo ljudje zadovoljiti s petrolejem za razsvetljavo in kuriarjo. Pa tudi, v tem pogledu se kažejo posledice nemške in italijanske blokade. Mineralna olja prihaja iz kuriarjev le malo v poštev. Skoraj enako težaven je položaj tudi glede pogonskih snovi za avtomobile. Bencina ima Portugalska že zelo malo. Zato je treba čim bolj slediti na črni borzi. To je potrebno že zato, ker so avtomobilske pnevmatike silno drage. Skoraj bi lahko kupil nov avto za denar, ki ga je treba štetiti za nove pnevmatike, če jih sploh dobis. Tu se na Portugalskem ne ponovno.

Portugalska narodna jed je v nevernosti. Primanikovati je namreč zčelo sardini. Kako je to mogoče? Sardini, ki jih ob portugalski obali kar mrovili, sardini, ki so bile meso malega človeka, portugalskih nizih v srednjih slojih sardini, ki so jih indijski Portugalsci v vseh močnejših vrtilih, kuhanje prajoči mariniranje in pečenje. Za svojo rabo dajejo Portugalsci prednost večim sardinam, srominatočim močno na skandinavske slanice. Ljudje se vrnjačijo, da ni eno še tudi sardine na poti mračev. Andrejči trdovske metode se jim zde vedno boli sumljive.

Nihče namreč neče verjeti, da bi bilo prednost, sardine ob portugalski obali, ob vremenu ali vojni dovolj. Čeprav neverjetno, so anglički viri tako. Taka zveza med vremenom, na kateri so bili tudi vojni, in pravljivostjo se zdi Portugalcem po ravnični neverjetna in sumljiva. Ljudje marajo z gladim nad vetrom, ki je vedno pihal iz sredozemskih mornišč. Andi in Ameriki. In morsko se na tistem vprašujejo: kako dolgo še?

Nihče namreč neče verjeti, da bi bilo prednost, sardine ob portugalski obali, ob vremenu ali vojni dovolj. Čeprav neverjetno, so anglički viri tako. Taka zveza med vremenom, na kateri so bili tudi vojni, in pravljivostjo se zdi Portugalcem po ravnični neverjetna in sumljiva. Ljudje marajo z gladim nad vetrom, ki je vedno pihal iz sredozemskih mornišč. Andi in Ameriki. In morsko se na tistem vprašujejo: kako dolgo še?

Tisti, katerim bodo zaradi sestave nivoje družine in ker se nečato s kakim drugim poklicem dodeljena zemljišča samo v malem obsegu in sicer največ do dveh hektarjev bodo plačali malo zakupnine za hišo in razen tega zakupnino v nasrat za zemljišča.

Tisti, ki bo bodo prejeli v dodelitvi več zemljišč, kar v tej izmeri (največ travnikov in pašnikov) v skupni izmeri od več takov dveh hektarjev bodo morali plačevati samo zakupnino v naravi določeno za ta zemljišča, medtem ko se jim bo začasno določena zakupnina za hišo odprtih. S tem se daje prednost številnim družinam in olajšava za ustanovitev izdatnih kmečkih gospodarstev.

Pri zakupnih travnikovih in obrtnikih podjetjih se bo zakupnina hiša pristrela zakupnini ob rombišču, ki se bodo zahtevala.

V vrednost in ravnanje interesentov se nihajajo zakupnine v naravi za vsak hektar določene za te posejana zemljišča. Tisti, kateri ima zakupnik izkoriščati le že malo dela odnosno za zemljišča, za pravljivo cetev katerih zakupnina je prečaknjena na podlagi pridelka v krompirju. Za travnike in pašnike se bo določila ob izkoriščit prvotna zakupnina v razmerju z njihovo domovino.

Okraj Kočevje
Zito: Najmanj 3 kvintala, največ 6 kvintalov.
Krompir: Najmanj 3 kvintali, največ 6.5 kvintalov.

bil stopil v hišo ali odšel iz nje. Toda pomnite, Maja: nekdo v tej hiši vas nacioruje!«

»Ste videli, kdo je bil?« je naglo vprašala.

»Ne,« je rekel in še strastneje nadaljeval: »Čujte, Marija, za koga gre, seveda ne vem, a slišal sem vas govoriti o nevarnosti. Vedeli ste, kaj govorite. In kaj mislite zdaj storiti?«

Ni mu odgovorila. Na obrazu se ji je poznalo, da krčevito, obupno premišljuje.

»Moj avtomobil stoji na cesti,« je Roy nadaljeval. »Ce ste količajk v nevarnosti, se nikar ne vráčajte v hišo... Dovolite mi, da vas odpeljem v Nizzzo... v kak hotel. Ali pa je kaj drugega, kar bi mogel storiti za vas? Marija, samo recite mi, kaj naj storim!«

Njegov glas je bil vroč od strasti. Še vedno jo je stiskal za roke. Videti je bilo, da se Mariji vraca zavest resničnosti. Izvila se je njegovemu prijemu, se obrnila in pogledala proti hiši. Srce ji je razbijalo v prsih. Prizadevala si je, da bi govorila z mirnim glasom:

»Zatrjujem vam, da si ta mah še ne znam razložiti, kaj prav za prav delate tu. A zdaj ne gre za to. Za to gre, da stašansko pretiravate.« Kratko in živčno se je nasmejala ter mu podala roko: »Ne bodite užaljeni zaradi tega, kar vam pravim. Roy. Mislim... prepričana sem, da mi skušate samo pomagati, in sem vam hvaležna za vaše svari. A to, kar ste videli in slišali, ni tako pomembno. Kot se vam zdi. Pomeni samo, da sem... skrivaj zapustila hišo, ker sem hotela govoriti z nekom, ki

bi si lahko preskrbeli tudi izvenkmečko delo.

EMONA je ukrenila vse potrebno za čim večjo in vsestransko pomoč v dobi seve, da bodo družine doble iz zemlje, kar je potrebno za življene.

Načrt zakuone pogodbe je na vpogled v uradnih družbah EMONA v Ljubljani in v Kofevju, Mozelu, Koprivniku, Crnomiju, Kočevski reki in v Starem logu, kakor tudi pri preč. gg. župnikih raznih vasi.

Razstava nemške knjige v Bruslu

Ves nemški tisk obširno poroča o pomembnih nemški književni razstavah v parijskih umetnostih v Bruslu. List »Das Vlaamsche Land« piše: Eden najpomembnejši dogodek, ki smo jih doživeli zadnjih mesecov na kulturnem polju, je nedvomno razstava nemške knjige. Ne samo njeni oprema kaže velik umetniški okus, temveč govorji tudi vsaka knjiga obiskovalcevem.

Vsaka knjiga prica o zeleni vojni Nemčije na kulturnem polju. Mar niso, to je knjige nosilke nemškega duha, glasniki nemškega kulturnega izzarevanja?

V listu »Soiré obravnava« Raymond de Becker problem nemško-belgijskega kulturnega zleta. V belgijski prestolici otvorjena razstava, piše de Becker, je nova manifestacija evropske sprave, ki prihaja zdaj do nje na duhovrem polju in ki hoče, da njen globoki pomen se enkrat podčrtati. Zanimivo je tudi v priča o tem, da gre v Nemčiji kulturni razvoj spreden v razvoju vojaških moči, da se vojaški poleg tistih v Belgradu v Severni Franciji osebno zanimala za kulturne prireditve. V Belgiji in Franciji tisti bila navada, da bi se vojaštvo tako neposredno zanimalo za kulturno življene. Nemška zmaga nad demokracijo bo prav tako zmaga duha kakor mod.

Med drugimi komentarji belgijskega tiska, ki vse naglašajo veliko delo Nemčije na kulturnem trgu med vojno, je treba omeniti zlisi stališče lista »Pays Rêve«. Ta list piše med drugim: Ce primerjamo fraško in angleško književne izdaje, ki so prišle pred vojno na belgijski trg z nemškim duhovnim ustvarjanjem, nas narednost oršeneti premoč nemške knjige. La opreme nemških knjig in kakovost ilustracij enjona posebno list »Nouveau Journal«.

Maginotov vagabund

V prvih svetovnih vojnih je moral Georges Monnet v Champagni zapustiti svoj dom in odriti k vojakom. Po povratku je na šel vse v razvalinah. Začel je znova, nesreča je pa hotela, da se je naselil tam, kjer je bilo določeno zemljišče za velik utrdbo znane pod imenom Maginotova linija. Ko je imel že lepo urejen dom, je moral zopet vse pustiti in preseliti se drugam. postal je pravi vagabund in brez mire se je potkal okrog. Kmalu se ga je prilejeno ime Maginotov vagabund. Prenečeval je v rodzeninah janah in neštetokrat so ga prejele v pregnale vojne patrone. Večkrat je bil tudi zaprt. Ni se pa dal pregnati in tako si je scasoma pridobil nepisano pravico potepati se v območju Maginotove linije kot edini civilist.

Tudi sedanja svetovna vojna ga ni mogla pregnati iz njegovega kraljesta. Po nemški zasedbi se je zopet pojavil. Omočena mu je bila naselitev, toda redno življene v enem kraju mu ni dišalo. Raje se je potopal. Spal je navadno v zapisučih bunkerjih, kjer je redil tudi zajce. Poleg tega se je zaposlil v zbiranjem vojnih spominkov. Zbral jih je toliko, da bi jih bilo dovolj za manjši muzej. In res so po njegovem smrti uredili njenega zbirko ter napravili iz nje zanimivi muzej.

Lyttleton bo nosil vso odgovornost

Anglija je dobitila nedavno novega ministra vojne industrije v osebi Olivera Lytteltona. Lord Beaverbrook se je moral umakniti pod pritiskom Stafforda Crippsa. To ministervstvo je dobitila Anglija tik pred rekonstrukcijo vlade. Organizacijska vpravjanja vojne industrije so delovala Angliji vedno bude preglavice, zlasti vprašanje delovnih moči in njihove zaposlitve. Gledate delovnih moči ima tudi v novi vladni odborčini besedo minister Bevin. Oliver Lyttleton je bil kot minister in član vojnega kabinka v Kairu, od koder so ga poščekali ob rekonstrukciji vlade, v kateri je postal minister brez portfelja. Po izločitvi lorda Beaverbrooka je prevezel nadzorstvo nad vso vojno industrijo, odnosno nad vseh ministrov, vodilnih odgovornimi za proizvodnjo vojnega materialja.

Lyttletonov pravni položaj je v tolito drugačen od Beaverbrookega, ker so bili admiraliteti ter njena gradnja in popravilo trgovskih ladij, podrejene Beaverbrooku, dočim Lyttletonu niso več. Pravni položaj novega ministra je nekoliko jasneje.

Pre dobrimi 11 let smo se spomnili čakrat še člega in zdravega moža, ko je praznoval lep obrtniški jubilej, 30-letnico neumornega dela v svojem brivskem lokalnu na Dunajskih cestih v staro Mathianovi hiši.

Bil je torej lastnik ene najstarejših slovenskih brivnic v Ljubljani. Bil je tudi vseh 30 let načrtni zvesti naročnik. Rojen je bil pokojni Franc Zajc 1875 v Višnji gori. Brivske obrti se je učil v Ljubljani pri Bukovniku v staro Mayerjevi hiši na Marijinskem trgu. Po učni dobi je postal pri svojem mojstru še pet let kot pomočnik in poslovodja, potem se je pa leta 1897 osamosvojil in prevezel brivnico v Radečah pri Zidanem mostu, pozneje pa je ustavil njeno podružnico v Sevnici.

Ko se je 1901 mudil po opravilih v Ljubljani je slučajno opazil, da je prost lojal v Mathianovi hiši. Takoj ga je naješči in otvoril brivnico, ki jo je vodil do konca svojega življenja. Ta del Dunajske ceste je bil takrat skoraj še predmeten, saj je stal ob Dunajskih cestih in nekaj nis, na prostoru sedanje palace Ljubljanske kreiditne banke je pa stala vojaška bolnica. Iste leta je bila zgrajena po Dunajskih cestih tudi tramvajska proga.

Pokojni Franc Zajc je bil več let odbornik in načelnik Zadruge brivnic, frizerjev in lasničarjev, odbornik Električne zadruge v Šiški, itd. Svoje štiri sinove in hčerko je vzgojil v zorni so že preskrbeli.

Bodi mu lahka domaća zemlja, ki jo je ljubil z vsem svojim plamečim srcem.

obeležen, dočim je bil Beaverbrookov povsem nejasen. Novi minister bo nosil vso odgovornost za celokupno proizvodnjo vojnega materijala. Pri tem je pa seveda vezan na politiko vojnega ministra in vojnega kabineta.

Obliz

Prof. Wyrchov, slovenski zdravnik, je bil nekoč poklicnik v visokemu goštu, ki se je bil urezal v prst. Wyrchov se je zelo jezil, da ga nadleguje zaradi takih maleknosti. Brž je napisal na listek nakazilo za zavojec angleškega obliza, in izročil listek gospodu reček: Poljite v bližnjo lekarino. Toda požurite se, da ne bo prepoznan. Gospod je prebedel, ko je vprašal z besede in z drhtedim glasom je vprašal zdravnika:

— Zakaj pa prepoznan? Kaj naj to pomeni?

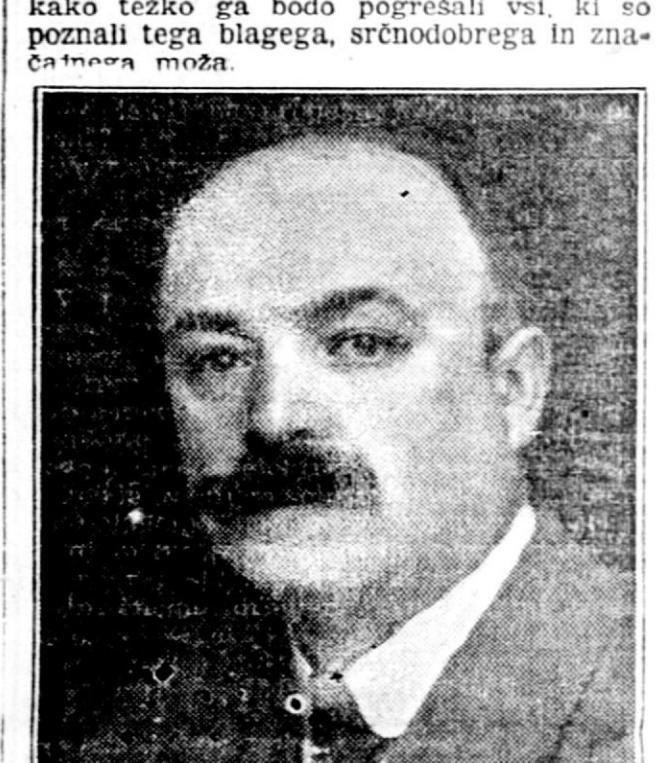
Wyrchov ga je resno pogledal in odgovoril: Ker bi se lahko ta čas rana že samac zacelila.

Električno drevo

V pragozdovih Indij je raste električno drevo, eden najčudovitejših pojmov v kraljestvu rastlin. Listi so močno elektrizirani in če se jih človek le dotakne, dobi močan udarec. Na električno iglo učinkuje to drevo 200 m daleč. Ni pa vedno enako elektrizirano. Največ električne je v njem okrog poldneva, potem pa polagona pojava in po polnoči je v njem najmanj. Ob dejavnih dneh je po skoraj splet brez električne. Zivali se električnega drevesa instinkтивno izognajo.

Francu Zajcu v spomin

Ljubljana, 26. marca
V torek popoldne je nastopil z žal na pokopališču v Sv. Krizi svojo zadnjo pot znani ljubljanski brivski mojster, večkratni predsednik in častni član Združenja brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani g. Franc Zajc. Že pogreb sam je bil najlepši dokaz, da je velik krog znancev v prijateljev, ki so poznali tega blagega, srčnogobrega in značilnega moža.

 Pred dobrimi 11 leti smo se spomnili čakrat še člega in zdravega moža, ko je praznoval lep obrtniški jubilej, 30-letnico neumornega dela v svojem brivskem lokalnu na Dunajskih cestih v staro Mathianovi hiši. Mathianovi hiši. Takoj ga je naješči in otvoril brivnico, ki je vodil do konca svojega življenja. Ta del Dunajske ceste je bil takrat skoraj še predmeten, saj je stal ob Dunajskih cestih in nekaj nis, na prostoru sedanje palace Ljubljanske kreiditne banke je pa stala vojaška bolnica. Iste leta je bila zgrajena po Dunajskih cestih tudi tramvajska proga. Pokojni Franc Zajc je bil več let odbornik in načelnik Zadruge brivnic, frizerjev in lasničarjev, odbornik Električne zadruge v Šiški, itd. Svoje štiri sinove in hčerko je vzgojil v zorni so že preskrbeli. Bodil mu lahka domaća zemlja, ki jo je ljubil z vsem svojim plamečim srcem.

ga ne bi smela videti, kajti stric bi bil hud, če bi vedel. Nič drugega ni bilo. In če je kaj videl in če kaj ve... nu, tedaj sem pač v š